

Література

1. Вашуленко М.С. Методика навчання української мови у початковій школі : навч. методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / М.С. Вашуленко – К. : ЛТД, 2010. – 364 с.
2. Державний стандарт початкової загальної освіти : затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. №87. URL: <http://nus.org.ua/news/uryad-opublikuvav-novyj-derzhstandart-pochatkovoyi-osvity-dokument/>
3. Химинець В. Оновлення початкової ланки освіти в контексті євроінтеграційної політики України / В. Химинець // Учитель початкової школи. – 2018. – № 9. – С. 3-5.

УДК 373.3.09:159.955(043.2)

ГАНГУР Я.І., МОЧАН Т.М.,
Мукачівський державний університет; Україна

РОЛЬ ПЕДАГОГА У РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Сучасне суспільство характеризується суттєвими змінами у освіті, науці, техніці та інформаційному середовищі. Саме зараз, нашій країні потрібні люди, які вміють творчо мислити, здатні приймати нестандартні, нешаблонні та нестереотипні рішення. Це зумовлює підвищення уваги до проблеми розвитку креативності підростаючого покоління.

Основні концептуальні підходи до креативної освіти стали предметом дослідження О. Антонова, С. Сисоєвої, А. Сологубова, А. Хуторського та ін. Навчальні завдання, як дидактичний засіб засвоєння знань, займають чільне місце в колі наукових інтересів Н. Бібік, М. Вашуленка, В. Давидова, О. Савченко, О. Умана. У центрі наукових інтересів багатьох науковців є сучасні педагогічні технології, які спрямовані на розвиток креативності особистості (О. Пометун, Г. Селевко, В. Чайка та ін.).

Компонентний склад креативних здібностей у сучасній психолого-педагогічній літературі тлумачиться неоднозначно. На думку вчених основними креативними здібностями учнів, які можуть бути розвинені в процесі навчання є креативний інтерес, креативне мислення, уява й інтуїція; енергопотенціал, психомоторика, мислення, уява та почуття [4, с.1].

Науковець І. Середа у своїх дослідженнях висвітлює форми організації навчальної діяльності, які сприяють розвитку креативності молодших школярів, а саме: загальні(фронтальна, групова, парна, індивідуальна) та конкретні (урок, екскурсія, самостійна робота, домашнє завдання).

Т. Воробйова креативність молодших школярів розглядає як загальну характеристику особистості учня, яка виявляється у навчально-пізнавальній діяльності й зумовлює творчу спрямованість дитини, її здатність до самостійного вибору оптимального та оригінального шляху вирішення навчальних завдань, створення нових ідей, продуктів, новизна яких може бути як об'єктивною, так і суб'єктивною [1, с.6]

На думку В.Павленка, молодший шкільний вік має велике значення для розвитку креативності, адже початок системної освітньої діяльності є

оптимальним періодом для цілеспрямованого розвитку креативних особистісних якостей. Оскільки для учнів початкової школи шаблонні, стереотипні форми мислення та дій ще не стали домінантними, стає можливим інтенсивне засвоєння ними креативних способів діяльності, складних мисленнєвих операцій і форм поведінки, які вимагають творчої діяльності [3, с.152].

Роль учителя є дуже вагомою у розвитку креативності молодших школярів, адже він здійснює супровід учнів, дає певні рекомендації, спонукає їх до творчої діяльності, демонструє певний спосіб дій, розвиває у школярів здібності до самостійного набуття нових знань, умінь і навичок. Визначальним фактором креативного навчання є ініціативність учнів. Він відповідає за свою діяльність так само, як і вчитель за свою, перетворюючись із об'єкта педагогічного впливу на суб'єкт спілкування. Не кожен учень спроможний стати креативною особистістю, оскільки, креативне навчання може здійснюватися лише за умови, постійної співпраці вчителя та учня.

З метою формування креативного мислення, як зазначає О. Комар, слід застосовувати такі види робіт, які спрямовані на розвиток уміння об'єднувати окремі частини в систему, класифікувати, порівнювати, аналізувати взаємозв'язок між поняттями, розуміти зміст. Використовуючи різні види творчо-розвивальних технологій (проблемного навчання, навчального дослідження, проектна технологія, технологія інтерактивного та ігрового навчання) учитель стимулює творчу активність школярів [2].

На думку автора, учитель повинен планувати, організовувати та здійснювати корекцію навчальної діяльності учнів. В свою чергу, школярі висловлюють свої думки, діляться розумінням змісту отриманої інформації, обговорюють пропозиції однокласників, з допомогою вчителя ведуть відбір основних поглядів на досліджувану проблему з дотриманням наукового підтвердження. Завдяки участі в дискусії діти вчаться відбирати необхідне для розкриття задуму, групувати його, аргументувати свої висловлювання, продумувати смислові зв'язки між частинами діалогу, знаходити їх словесне вираження. Запитання, на які учні повинні дати відповідь, базуються на набутих раніше знаннях. Учні розв'язують проблемну задачу частинами, етапами. Тому кожне запитання є логічним кроком, кожен із яких взаємозв'язаний. Учні можуть творчо використати запас знань, вчаться мислити, аналізувати і синтезувати матеріал, логічно формулювати запитання [2, с. 4].

Отже, розвиток креативності молодших школярів значною мірою залежить від активної діяльності як самих учнів так і вчителя, який є організатором різних видів творчої діяльності школярів.

Література

1. Воробйова Т.В. Формування креативних здібностей молодших школярів у процесі розв'язання навчальних завдань : автореф. ... канд. пед. наук: 13.00.09 / Т.В. Воробйова. – Тернопіль, 2014. – 19 с.

2. Комар О. А. Інтерактивна технологія в підготовці майбутніх учителів початкової школи: теорія і практика / А.О. Комар – Умань : ПП Жовтий, 2010. – 326 с.
3. Павленко В.В. Розвиток креативності молодших школярів як педагогічна проблема // Проблеми освіти : Наук-метод. зб. / Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України. – Київ, 2015. – Вип. 85. – С. 152-158.
4. Серeda І.О. Розвиток творчих здібностей учнів молодшого шкільного віку в процесі фізичного виховання : автореф. ... канд. пед. наук: 13.00.07 / І.О. Серeda. – Тернопіль, 2011. – 18 с.

УДК 37.015.31:37.011.3-052-056.45

ГАРАПКО Н. О., КОБАЛЬ В. І.,
Мукачівський державний університет

УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ СИСТЕМИ РОБОТИ З ОБДАРОВАНИМИ ДІТЬМИ: РОЗРОБКА МОДЕЛІ

Останнім часом все більше зростає значимість проблеми раннього виявлення і розвитку обдарованості дітей. Існує досить багато досліджень і розробок в рамках розвитку дитячої обдарованості.

У контексті нової філософії освіти методологічна основа проектування освітнього середовища для обдарованих дітей може бути представлена наступною сукупністю підходів:

- системно-діяльнісний;
- гуманістичний;
- компетентнісний;
- середовищний;
- полісуб'єктний.

Кожен з перерахованих підходів відповідає за певний аспект в організації роботи з обдарованими дітьми.

У сукупності перерахованих вище підходів ключова роль відводиться полісуб'єктному підходу, який виступає як об'єднуюча основа для створення особливого середовища освіти обдарованих дітей і підлітків, їх підтримки та супроводу.

Організація роботи з обдарованими дітьми вимагає постійної оптимізації управлінської та педагогічної діяльності для успішної і ефективної самореалізації школярів, реалізації їх освітніх потреб і творчого потенціалу.

Основними напрямками діяльності в цій сфері є:

- модернізація існуючої інфраструктури освіти, в межах школи, міста, регіону, спрямованої на розвиток гнучкої і доступної багаторівневої системи, що дозволяє створити середовище для прояву і розвитку обдарованості дітей;
- розвиток кадрового потенціалу для роботи з обдарованими дітьми та молоддю;
- створення творчих груп, об'єднань педагогів, які працюють з обдарованими дітьми;

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>